

Werkwijze voor maatwerk bij de zuiveringsplicht in geval van kwel en/of inzijging

Definitieve versie d.d. 22-11-2017

Auteurs: Guus Meis / Daan van Empel

Samenvatting

In het Hoofdlijnenakkoord Waterzuivering Glastuinbouw is opgenomen dat er met ingang van 1 januari 2018 een zuiveringsplicht gaat gelden voor glastuinbouwbedrijven. Deze zuiveringsplicht is in het Activiteitenbesluit opgenomen en treedt naar verwachting medio oktober 2017 formeel in werking. Voor glastuinbouwbedrijven die in de grond telen en waar het door kwel en/of inzijgend water ondoelmatig is om ten minste 95% van de werkzame stoffen te verwijderen, is afgesproken dat het bevoegd gezag maatwerk kan verlenen.

Voor ondernemers en het bevoegd gezag (gemeenten omgevingsdiensten en Waterschappen) is er behoefte aan duidelijkheid over de situaties waarbij er sprake is van zodanige kwel en/of inzijging dat het zuiveren van het drainagewater ondoelmatig is. In die gevallen kan het bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift afwijken van de verplichting om ten minste 95% van de werkzame stoffen uit het afvalwater te verwijderen. In dit document wordt een voorstel gedaan voor een methode om ondoelmatigheid te bepalen om daarmee maatwerk te kunnen verlenen daar waar noodzakelijk.

De volgende uitgangspunten worden gebruikt om ondoelmatigheid vast te stellen:

- Criterium voor ondoelmatigheid is een factor 1,5 voor de verhouding tussen drainagewater en toegediend gietwater. Als de factor 1,5 wordt overschreden is er sprake van veel kwel en/of inzijging en is zuiveren ondoelmatig. Dit wordt bepaald voor 13 periode van 4 weken in een jaar
- Het percentage drain (het percentage van het gewas-waterverbruik dat om verschillende redenen te veel wordt gegeven) ligt in de praktijk gemiddeld onder de 25%. 25% is het worst case uitgangspunt in de berekening.
- Uitgangspunt op bedrijfseconomische gronden is dat 0,75 m³/uur/ha de maximum capaciteit van een zuivering is die kan worden verplicht.

Grondgebonden teelten kunnen in 4 categorieën worden ingedeeld, te weten:

1. Bedrijven zonder lozing van drainagewater. Hiervoor geldt geen zuiveringsplicht m.b.t. het drainagewater en is geen maatwerk nodig.
2. Bedrijven waar kwel en/of inzijging geen doorslaggevende rol speelt, omdat bij een zuivering van 0,75 m³/uur/ha geen drainagewater ongezuiverd wordt geloosd en dus geen maatwerk nodig is.
3. Bedrijven waar kwel en/of inzijging periodiek tot problemen leidt, maar bij een zuivering van 0,75 m³/uur/ha alleen het overtollige drainagewater ongezuiverd lozen. Hiervoor is maatwerk nodig.
4. Bedrijven waar het hele jaar sprake is van veel kwel en/of inzijging en zuivering ondoelmatig is. Hiervoor is maatwerk nodig.

Redeneerlijn voor maatwerk (categorie 3 en 4):

- Wanneer in 1 of meer periodes van 4 weken een zuiveringsinstallatie met een capaciteit van 0,75 m³/uur/ha niet volstaat om al het drainagewater te zuiveren, kan er maatwerk worden verleend. Dit betekent dat een deel van het afvalwater ongezuiverd op het riool of oppervlaktewater mag worden geloosd. Het zuiveringsrendement blijft hiermee aanzienlijk.
- Wanneer in alle 13 periodes van 4 weken de verhouding tussen drainagewater en gietwater $\geq 1,5$ is, kan het bedrijf maatwerk aanvragen. In de aanvraag dient de teler aan te geven hoe hij de lozingssituatie zal aanpakken. Dat kan onder andere door een andere teeltwijze (b.v. los van de ondergrond), de aanleg van dubbele drainage of het verplaatsen of beëindigen van het bedrijf. Na overleg wordt door het bevoegd gezag de termijn vastgelegd voor de aanpak van

de lozing. Daarbij kan worden aangesloten bij de reguliere overgangstermijn voor bedrijfsverplaatsing van 15 jaar of bij de eindtermijn van de Kaderrichtlijn Water (2027) die ook aansluit bij de ambitie van het Platform Duurzame Glastuinbouw om in 2027 een nagenoeg nullozing te realiseren, wat een overgangstermijn van 10 jaar betekent. Als het voorgaande geen passende oplossing biedt, kan het bevoegd gezag een zuivering met een capaciteit van 0,75 m³/uur/ha voorschrijven.

- Voor bedrijven met een grondteelt die zich nieuw vestigen, geldt dat er geen maatwerk kan worden verleend voor het ongezuiverd lozen van drainagewater wanneer in alle 13 periodes van 4 weken de verhouding tussen drainagewater en gietwater $\geq 1,5$ is.

Voor slechts ca. 238 ha (2,4% van het totale areaal glastuinbouw) is een grote kans op kwel en/of inzijging en is er in ieder geval behoefte aan maatwerk.

Ondernemers houden zich aan bestaande registratieverplichtingen. Aanvullende voorwaarde bij het verlenen van maatwerk voor kwel en/of inzijging is een wekelijkse registratie van de watergift in plaats van eens in de vier weken. Het bevoegd gezag controleert bij ontvangst van de aanvraag of de ondernemer volgens de UO-database voldoet aan de registratie- en rapportageplicht en houdt hier toezicht op (bv. bij steekproefsgewijze bedrijfsbezoeken).

Achtergrond

In het Hoofdlijnenakkoord Waterzuivering Glastuinbouw en de bijbehorende synchronisatie met de Wettelijke Gebruiksvoorschriften is opgenomen dat er met ingang van 1 januari 2018 een zuiveringsplicht gaat gelden voor glastuinbouwbedrijven wanneer er drainwater (substraatteelt), drainagewater (grondteelt) en/of filterspoelwater (bij terugspoelen met drain(age)water of bemest gietwater) wordt geloosd op oppervlaktewater of riolering. De zuiveringsplicht wordt in het Activiteitenbesluit opgenomen (publicatie 14 juli 2017) en naar verwachting zal de wijziging van die wetgeving op 1 oktober 2017 formeel in werking treden.

In het hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat in het Activiteitenbesluit voor bevoegd gezag de mogelijkheid wordt opgenomen om bij maatwerkvoorschrift af te wijken van de zuiveringsplicht indien het door kwel of inzijgend water ondoelmatig is om ten minste 95% van de werkzame stoffen, die bestaan uit organische verbindingen, uit het afvalwater te verwijderen.

In het Activiteitenbesluit milieubeheer (d.d. 14 juli 2017) is de volgende tekst opgenomen:
"Artikel 3.64a lid 7. Het bevoegd gezag kan bij maatwerkvoorschrift afwijken van het eerste lid voor lozingen van drainagewater, afkomstig van de teelt waarbij gewassen op materiaal groeien dat in verbinding staat met de ondergrond, indien door kwel of inzijgend water het ondoelmatig is om ten minste 95% van de werkzame stoffen, die bestaan uit organische verbindingen, uit het afvalwater te verwijderen."

Vanuit ondernemers en toezichthouders (bevoegd gezag) is er behoefte aan duidelijkheid over de situaties waarbij er sprake is van zodanige kwel en/of inzijging dat het zuiveren van het drainagewater ondoelmatig is. In die gevallen kan bevoegd gezag bij maatwerkvoorschrift afwijken van de verplichting dat al het drainagewater, voorafgaand aan het lozen, door een zuiveringsvoorziening geleid moet worden die ten minste 95% van de werkzame stoffen uit het water verwijdert.

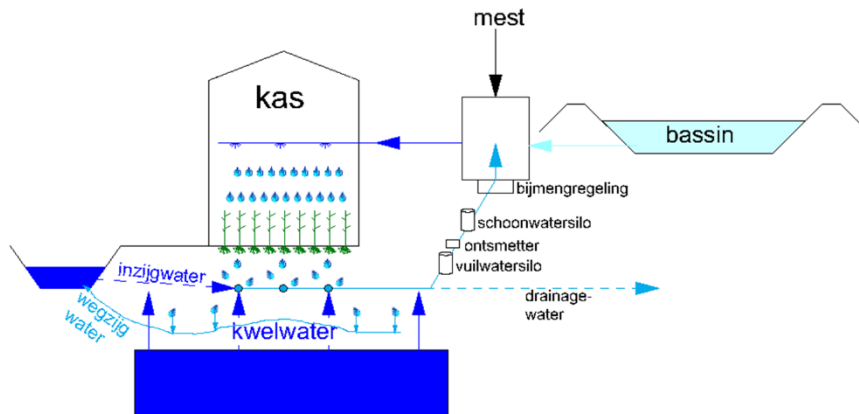
Afhankelijk van of de lozing op oppervlaktewater of riolering plaatsvindt zijn in Nederland de waterschappen respectievelijk de gemeenten/omgevingsdiensten op basis van het Activiteitenbesluit de toezichthoudende instanties als het gaat over lozingen. De NVWA is m.n. de toezichthoudende instantie als het gaat over juist gebruik van de gewasbeschermingsmiddelen volgens het Wettelijk Gebruiksvoorschrift. Voor de water-gerelateerde voorschriften in een Wettelijk Gebruiksvoorschrift zijn ook de waterschappen een toezichthoudende instantie.

Doelstelling van dit document is om helderheid te scheppen voor ondernemers en toezichthouders wanneer er sprake is van zodanige (overmatige) kwel en/of inzijging dat een verzoek kan worden ingediend voor het verlenen van maatwerk. Daarnaast zal ingegaan worden op de eventuele alternatieve voorschriften die in de betreffende situaties kunnen worden toegepast.

Grondteelten zonder aanwezigheid van drainage vallen buiten de scope van de zuiveringsplicht, ook als de watergift groter is dan de gewasverdamping. Voor die teeltwijze is dus ook niets opgenomen in de werkwijze die in dit document wordt beschreven. Op dit type grondteelten is de zorgplicht van toepassing en daarvoor is eerder al een werkwijze opgesteld. Deze werkwijze (checklist meststoffenverbruik grondgebonden teelten bij overschrijding signaalwaarden) is te vinden op de website glastuinbouwwaterproof.nl bij Grond -> Teelt en bemesting.

Verschijningsvormen

Dit document gaat in op situaties bij grondteelten waarbij sprake is van lozen van drainagewater en waarbij het door kwel en/of inzijgend water ondoelmatig kan zijn om al het water met ten minste 95% te zuiveren alvorens het wordt geloosd. Kwel en inzijgend water kunnen het drainagewater kwantitatief en kwalitatief beïnvloeden.



Figuur 1. Schematische weergave situatie kwel en inzijging

KWEL

Kwel betekent letterlijk: "water dat door de grondslag van een dijk dringt, doorsijpelend water". Kwel bestaat uit zout water als het doorsijpelende water afkomstig is van de zee of andere zoute wateren. Dit komt bijvoorbeeld voor bij glastuinbouwbedrijven in het Westland die in de buurt van de kust zijn gelegen.

Kwel bestaat uit zoet water als het doorsijpelende water afkomstig is van rivieren of hoger gelegen zoet watervoorraden. Zoete kwel vanuit de rivier kan bijvoorbeeld voorkomen in de gebieden rondom de grote rivieren. Zoete kwel vanuit zoet watervoorraden kan bijvoorbeeld voorkomen rondom de Utrechtse heuvelrug en Veluwe, maar ook in Oost-Brabant en Limburg.

Kwel kan periodiek optreden (b.v. alleen bij hoog water in een bepaalde rivier) en continu (b.v. vanuit zee of in diepe droogmakerijen).

De mate waarin kwel optreedt is o.a. afhankelijk van de bodemgesteldheid. Een zandige ondergrond laat gemakkelijker water door dan zware klei.

INZIJGING

Inzijging betekent letterlijk: "het deel van het neerslagoverschot dat via de ondergrond afstroomt en elders weer naar boven komt". Waar kwel doorgaans een langere stroombaan heeft, wordt inzijging gekenmerkt door een kortere stroombaan. Inzijging wordt in de praktijk gebruikt voor oppervlaktewater dat in het drainagesysteem terecht komt door een verschil in niveau tussen slotwaterpeil en de ligging van de drainage. Bij inzijging is er in vrijwel alle gevallen sprake van zoet water.

Inzijging kan zowel periodiek als continu optreden. Bij een tijdelijk hoog slotwaterpeil door (extreme) neerslag is inzijging periodiek. Bij een slotwaterpeil dat altijd hoger is dan de drainagediepte is sprake van continue inzijging.

De mate waarin inzijging optreedt is o.a. afhankelijk van de bodemgesteldheid. Een zandige ondergrond laat gemakkelijker water door dan zware klei.

Omvang van de problematiek

In de rapportage "Verkenning kwel-beperkende maatregelen voor grondgebonden kasteelt" van WageningenUR (2015, rapport GTB-1359) wordt aangegeven dat er ca. 1.700 ha grondgebonden kasteelt is in Nederland. Dit betreft ongeveer 17% van het totale oppervlak kasteelten volgens het CBS (Statline, 2015). Het areaal grondgebonden kasteelt is te verdelen in:

- 1.275 ha bloemisterij
- 325 ha groenten
- 100 biologische teelt

De categorie biologische teelt wordt apart benoemd om deze inzichtelijk te maken. Biologische teelt moet namelijk in de grond plaatsvinden om biologische teelt te mogen heten.

In bijna alle glastuinbouwgebieden komen grondgebonden kasteelten voor. Per gebied is er een groot verschil in het aandeel grondgebonden kasteelten. Gebieden waar relatief veel grondgebonden kasteelt voorkomt, zijn:

- Westland / De Kring
- Rivierengebied
- Zuid-Hollandse eilanden
- Aalsmeer, de Venen, Noord-Holland-noord

De hydrologie in de ondergrond is in belangrijke mate bepalend of er een kans is op kwel en/of inzijging. In de Verkenning kwel-beperkende maatregelen voor grondgebonden kasteelt wordt de volgende onderverdeling gemaakt:

- 14% van het areaal heeft een hoge grondwaterstand en daarmee een grote kans op kwel en/of inzijging
- 53% van het areaal heeft een grondwaterstand van ca. 1 m onder maaiveld en daarmee een laag risico op kwel en/of inzijging
- 33% van het areaal heeft een (vrij) diepe grondwaterstand en daarmee geen risico op kwel en/of inzijging

Concluderend kan gesteld worden dat slechts 238 ha (2,4% van het totale areaal glastuinbouw) een grote kans heeft op kwel en/of inzijging. Dit is m.n. de categorie bedrijven waar het maatwerk voor is bedoeld.

Effecten

Zoute kwel levert zowel kwalitatief als kwantitatief problemen op. Doordat het drainagewater zouter wordt, kan het minder goed worden hergebruikt. Hergebruik van te veel brak of zout drainagewater leidt tot verzilting van de bodem, waarna het zout moet worden weggespoeld met grote hoeveelheden zoet gietwater. Voorkomen van verzilting is beter dan na verzilting de bodem te moeten doorspoelen.

Daarnaast kan het in geval van zoute kwel noodzakelijk zijn om een hogere watergift aan te houden, zodat voorkomen wordt dat de zoute kwel de wortelzone van het gewas bereikt en schade kan veroorzaken.

Zoete kwel en inzijging zijn niet altijd negatief. Afhankelijk van de samenstelling wordt de kwaliteit van het drainagewater vaak niet slechter. De grootte van de kwel of inzijging kan echter zodanig zijn, dat het water kwantitatief niet allemaal hergebruikt kan worden binnen de bedrijfsvoering.

Ondoelmatigheid

Bij grondgebonden teelten waar deze werkwijze voor is opgesteld, zijn er 4 categorieën te onderscheiden, te weten:

1. Bedrijven zonder lozing van drainagewater
2. Bedrijven waar kwel en/of inzijging geen doorslaggevende rol speelt
3. Bedrijven waar kwel en/of inzijging periodiek tot problemen leidt
4. Bedrijven waar het hele jaar sprake is van veel kwel en/of inzijging

Ad.1 BEDRIJVEN ZONDER LOZING VAN DRAINAGEWATER

Hierbij zijn 2 situaties mogelijk.

- Bedrijven zonder drainagestelsel. Deze bedrijven vallen onder de zorgplicht van het Activiteitenbesluit, maar niet onder de zuiveringsplicht.
- Bedrijven zonder lozing waarbij al het drainagewater kan worden hergebruikt. Er is geen sprake van lozing en dus ook geen sprake van ondoelmatigheid. Als op deze bedrijven ook geen filterspoelwater wordt geloosd (uitgaande van bemest water) b.v. door het her te gebruiken, hebben deze bedrijven geen zuiveringsinstallatie nodig.

Ad. 2 BEDRIJVEN WAAR KWEL EN/OF INZIJJING GEEN DOORSLAGGEVENDE ROL SPEELT

Bedrijven waarbij de zuiveringscapaciteit 0,75 m³/uur/ha (nodig om maatwerk te kunnen verlenen om drainagewater ongezuiverd te mogen lozen) niet nodig is vallen in de categorie van bedrijven waar kwel en/of inziJJing geen doorslaggevende rol speelt. Aangezien deze bedrijven geen ongezuiverd drainagewater lozen, hoeven deze bedrijven geen maatwerk aan te vragen.

Ad. 3 BEDRIJVEN WAAR KWEL EN/OF INZIJJING PERIODIEK TOT PROBLEMEN LEIDT

Voor bedrijven die periodiek (1 of meer periodes, maar minder dan 13) veel kwel en/of inziJJing hebben, wordt een zuivering voorgeschreven met een rendement van 95% zoals bedoeld in het Activiteitenbesluit. Uit praktijkberekeningen is gebleken dat de capaciteit van de benodigde zuiveringsinstallatie in die perioden disproportioneel groot kan zijn. Er kan maatwerk worden verleend voor het drainagewater dat ongezuiverd wordt geloosd onder de voorwaarde dat er een zuiveringsinstallatie wordt gebruikt met een capaciteit van 0,75 m³/uur/ha. Om inefficiënte zuivering en disproportionele kosten te voorkomen is de capaciteit van deze installatie vastgesteld/gemaximaliseerd op 0,75 m³/uur/ha. Deze dimensionering is gekozen om zo dicht mogelijk bij 95% verwijdering te blijven en is zelfs groter dan de maximale afvoer capaciteit van de riolering in veel glastuinbouwgebieden. Deze dimensionering is 6 maal zo groot als de capaciteit van de installatie die vergelijkbare bedrijven zonder kwel en/of inziJJing nodig hebben. Hiermee is dus ten gunste van de waterkwaliteit de limiet opgezocht van wat bedrijfseconomisch verantwoord is. Uit de praktijkberekeningen is tevens gebleken dat de gemaximaliseerde capaciteit in sommige periodes met een ondoelmatigheidsfactor van meer dan 1,5 voldoende is om al het te lozen drainagewater te zuiveren. Gemiddeld over een jaar benadert hierdoor het zuiveringsrendement de 90% op bedrijven met kwel en/of inziJJing.

Ad. 4 BEDRIJVEN WAAR HET HELE JAAR SPRAKE IS VAN VEEL KWEL EN/OF INZIJJING

Als om kwalitatieve of kwantitatieve redenen het drainagewater niet meer hergebruikt kan worden, mag het water geloosd worden. In principe moet het te lozen water, voorafgaand aan de lozing, per 1-1-2018 gezuiverd worden (dit kan ook via een collectieve voorziening uiterlijk per 1-1-2021).

Als de hoeveelheid drainagewater (4-wekelijkse bepaling) in alle 13 periodes per jaar anderhalf maal zo groot is als de watergift, is er sprake van ondoelmatigheid.

Er is voor de bepaling van ondoelmatigheid bewust gekozen voor een factor die bepaald kan worden aan de hand van watergift en totale hoeveelheid drainagewater. Op deze manier wordt namelijk de factor hergebruik buiten beschouwing gelaten. De factor hergebruik werkt omgekeerd evenredig in de bepaling van ondoelmatigheid. Een ondernemer die goed bezig is en veel drainagewater hergebruikt zou niet in aanmerking komen voor maatwerk, terwijl een ondernemer die weinig drainagewater hergebruikt wel in aanmerking zou komen. Met de huidige berekeningsmethodiek kan hergebruik de benodigde capaciteit van de zuiveringsinstallatie beperken.

In dit geval kan de ondernemer maatwerk aanvragen om geen zuiveringsinstallatie te hoeven plaatsen. Het bevoegd gezag kan wel met het bedrijf overeenkomen c.q. als maatwerkvoorschrift opleggen, dat het bedrijf op termijn de lozing van dit drainagewater moet beëindigen. Dit kan

betekenen dat binnen de afgesproken termijn de bedrijfsvoering moet worden aangepast (andere teelt, uit de grond telen of aanleg van een dubbel drainagesysteem). Ook kan de teler besluiten dat binnen de afgesproken termijn de bedrijfsactiviteit wordt beëindigd of elders wordt voortgezet waar kwel en/of inzijing geen of een mindere rol spelen. Hierbij kan worden aangesloten bij een reguliere overgangstermijn voor bedrijfsverplaatsing van 15 jaar. Een andere mogelijkheid is een overgangstermijn van 10 jaar, waarmee aangesloten wordt bij de ambitie van het Platform Duurzame Glastuinbouw dat de glastuinbouw in 2027 nagenoeg emissievrij is. Dit is ook de eindtermijn van de Kaderrichtlijn Water. Als dit geen passende oplossing is, zal het bevoegd gezag een zuivering voorschrijven zoals bedoeld in het Activiteitenbesluit met een capaciteit van 0,75 m³/uur/ha (zie Ad. 3). Het zuiveringsrendement kan in deze gevallen teruglopen tot ca. 65%.

WORST-CASE BENADERING

De laatste jaren zijn steeds meer ondernemers gewasgericht water gaan geven. Het percentage drain (het percentage van het gewas-waterverbruik dat om verschillende redenen te veel wordt gegeven) ligt gemiddeld onder de 25%. Bij de berekening van de bovengenoemde zuiveringsrendementen is gewerkt met een berekende hoeveelheid drain, waarvoor 25% van de watergift wordt genomen. Enerzijds is de werkwijze op deze manier eenvoudig gehouden. De watergift moet al in het kader van het Activiteitenbesluit gemeten en geregistreerd worden. Door een percentage van de watergift te nemen hoeft er niet per bedrijf te worden gewerkt met ingewikkelde parameters als instralings-gerelateerde verdamping.

Anderzijds wordt hiermee een worst-case benadering gehanteerd, aangezien in de praktijk het gemiddelde drainpercentage onder de 25% ligt. Dat betekent dat de gerealiseerde zuiveringsrendementen in de praktijk hoger zullen zijn dan de berekeningen die als voorbeelden voor deze werkwijze zijn uitgevoerd.

Werkwijze

Het is al wettelijk verplicht om de watergift te meten en te registreren in vierweekse perioden. Dit resulteert in 13 registratiemomenten in het jaar.

De volgende werkwijze wordt aangehouden.

- Wanneer aan de hand van het rekenmodel alle 13 periodes van 4 weken de verhouding tussen drainagewater en gietwater $\geq 1,5$ is, dan is waterzuivering niet doelmatig en is het plaatsen en gebruik van een waterzuiveringsinstallatie in principe niet doelmatig. Het bedrijf heeft 2 opties: niet zuiveren maar na 10 / 15 jaar vervalt het maatwerk om ongezuiverd te mogen lozen en moet het bedrijf overgaan op een andere teeltwijze of verplaatsen. Als dit geen passende oplossing is, zal het bevoegd gezag een zuivering voorschrijven.
- Wanneer in 1 of meer periodes van 4 weken ongezuiverd drainagewater wordt geloosd ondanks dat er een zuiveringsinstallatie wordt gebruikt met een capaciteit van 0,75 m³/uur/ha, kan er maatwerk worden verleend.

Bij periodieke ondoelmatigheid van de zuiveringsplicht moet alsnog zoveel mogelijk van het te lozen drainagewater worden gezuiverd, gebruik makend van de zuiveringsapparatuur die aanwezig is voor het te lozen drainagewater in de periode zonder kwel of inzijing. Indien de toevoer vanuit de verzamelput voor het drainagewater groter is dan de aanwezige zuiveringsapparatuur kan verwerken en de buffersilo dreigt te overstromen, dan mag het overige drainagewater rechtstreeks vanuit de verzamelput worden geloosd. Dat te lozen water moet wel apart gemeten en geregistreerd worden.

Belangrijke randvoorwaarden:

- De ondernemer moet beschikken over de registratie van watergift, hoeveelheid drainagewater en hoeveelheid hergebruikt drainagewater van minimaal 13 aaneengesloten perioden.
- Middels een berekening moet de ondernemer aantonen:
 - welk gedeelte van het drainagewater hij/zij kan hergebruiken
 - welk gedeelte van het drainagewater geloosd moet worden
 - welk gedeelte van het drainagewater ongezuiverd geloosd moet worden bij een zuiveringscapaciteit van 0,75 m³/uur/ha.
- Als voorwaarde bij het maatwerk m.b.t. kwel en/of inzijging moet de watergift wekelijks worden gemeten en geregistreerd. Dit draagt bij aan het benodigde inzicht in de waterstromen i.r.t. de zorgplicht grondgebonden teelt.
- De ondernemer moet de "Checklist meststoffen" die geldt als invulling van de zorgplicht grondgebonden teelten, hebben ingevuld en beschikbaar hebben op het bedrijf voor inzage door bevoegd gezag.

Kader en controlepunten bevoegd gezag:

- Bevoegd gezag controleert bij ontvangst van de aanvraag of de ondernemer volgens de UO-database voldoet aan de registratie- en rapportageplicht.
- Bevoegd gezag controleert (al dan niet steekproefsgewijs) de ingediende gegevens; indien nodig vindt hiervoor een bedrijfsbezoek plaats.

Principe stappenplan toepassen maatwerk:

1. De ondernemer berekent de ondoelmatigheidsfactor en de benodigde capaciteit zuiveringsinstallatie voor minimaal 1 kalenderjaar aan de hand van de bedrijfseigen registratiegegevens.
2. De ondernemer dient een aanvraag maatwerk in waarin hij aangeeft:
 - a. Of zuivering voor zijn bedrijf ondoelmatig is (ondoelmatigheidsfactor alle 13 perioden van 4 weken meer dan 1,5) en of hij alsnog een zuivering van 0,75 m³/uur/ha wil plaatsen of zijn activiteit op termijn gaat aanpassen.
 - b. In welke perioden bij een zuiveringscapaciteit van 0,75 m³/uur/ha het bedrijf niet volledig aan de zuiveringsplicht kan worden voldaan
 - c. Hoeveel drainagewater er in dat geval gezuiverd geloosd wordt
 - d. Hoeveel drainagewater er ongezuiverd geloosd wordt
 - e. Wat de mogelijke variatie kan zijn in m.n. de hoeveelheid drainagewater dat ongezuiverd wordt geloosd
3. Een uitdraai van het berekeningsprogramma maakt deel uit van de aanvraag maatwerk.
4. In geval van lozing op de riolering wordt de aanvraag ingediend bij de gemeente; in geval van lozing op oppervlaktewater wordt de aanvraag ingediend bij het waterschap. Als zowel op riolering als op oppervlaktewater wordt geloosd, stelt het bevoegd gezag waarbij de aanvraag wordt ingediend, het andere bevoegde gezag op de hoogte van ontvangst van de aanvraag en wordt de aanvraag zo goed mogelijk gecoördineerd behandeld.
5. Indien nodig legt het bevoegd gezag, na ontvangst van de aanvraag, een controlebezoek af om te controleren of de ingediende gegevens correct zijn.
6. Als de bedrijfssituatie voldoet aan de hiervoor omschreven voorwaarden voor ondoelmatigheid, wordt het maatwerk afgehandeld volgens de daarvoor geldende procedures.
7. Als het maatwerk voor het ongezuiverd lozen van drainagewater i.v.m. de ondoelmatigheid vanwege kwel en/of inzijging is verleend, moet de ondernemer de berekeningen onder punt 2 jaarlijks blijven uitvoeren en beschikbaar hebben op het bedrijf, zodat het bevoegd gezag daar toezicht op kan blijven uitvoeren.